

DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

On șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Rassism și catolicism

Indreptări și precizări luminoase și deosebit de semnificative date
de Sfântul Părinte dela Roma

(=). Sublimă în limpezimea și simplicitatea ei este învățătura de totdeauna a Bisericii lui Hristos: neamurile toate sunt un singur neam omenesc, o singură mare familie, a cărei Tată este Dumnezeu. De aceea toate popoarele pământului trebuie să trăiască în bună frățietate. Să rămână fiecare ceace este; să-și cultive limba și firea și tradițiile proprii. Diversificarea în națiuni este o lege a firii; națiunea, o realitate și o valoare voită de Dumnezeu. Ea trebuie deci iubită, afirmată, valorificată cu toate calitățile și virtualitățile ce cuprinde. Dar această alipire de neamul tău nu poate fi părete despărțitor între popoare; nu trebuie să fie exclusivă și nu-i iertat să se transforme în ură; tocmai așa cum iubirea față de familia ta restrânsă, față de soție și copii, nu trebuie să însemneze negație ori dușmănie la adresa națiunilor în a cărei comunitate mare se încorporează toate rosturile sale căminul tău familiar.

În tulburatele noastre zile se întunecă și această învățătură. Se ridică în fața ei nebuloase teorii despre sânge și rasă, care vreau să răstoarne doctrina creștină a frățietății universale. Pentru rasiști și pentru naționaliști exagerați, nu există om și nu există omenire; singura realitate e națiunea-rasă, în care se pierde individul și care trebuie să-și afirme dominația, prin forță, asupra tuturor celorlalte rase decretate inferioare. — Biserica n'a tăcut în fața acestor aberații naziste. Le-a condamnat și le-a pus la punct în repeșite rânduri. Totuși, Sfântul Părinte a socotit necesar să mai stăruie odată asupra problemei. Joi, în 28 Iulie c., în fața celor 200 de studenți ai Colegiului de Propaganda Fide, pe cari i-a primit în audiență la Castel-Gandolfo, Vicarul lui Hristos este din nou îngrijorat de această rătăcire păgână, fiindcă ea începe a trece Alpii și a ispiți spiritele până și în catolica Italiei.

Se știe, anume, că în vremea din urmă fascismul a început a agita două probleme pe care până aci le lăsase în pace. Absorbant și intolerant ca orice totalitarism, nu mai poate suferi alături de el Acțiunea Catolică, atât de bine organizată în Italia. În același timp, altă cale de bătălie a propagandei fasciste este rassismul, importat din Germania lui Hitler. — În fața acestei situațiuni, Sfântul Părinte a ținut să avertizeze cât se poate de hotărât pe cei chemați, arătându-le prăpastia spre care porcesc.

A subliniat, înainte de toate, că nu se poate despărți Acțiunea Catolică de Biserica însăși și Biserica de Papa. Se înșală cei cari cred că pot lovi pe una, continuând a trăi în pace cu cealaltă. Acțiunea Catolică este

însași viața catolică, activitate împletită din caritate, din virtute, din lege și din Dumnezeu. Nu e ceva de sine stătător, cu o doctrină aparte, cu un crez al său și cu organizație independentă; ci toată este și trăiește în și prin Biserică, a cărei viață o canalizează. Dacă cineva afirmă că există o deosebire doctrinală neconciliabilă între Partidul Fascist și Acțiunea Catolică, apoi să știe că conflictul e cu Biserica însăși. Pe aceasta s'o atace cei ce vor, și să nu umble cu ipocrizii. „Cine lovește Acțiunea Catolică lovește Biserica, fiindcă isbește viața catolică, și de aci identificarea e ușoară: cine lovește A. C., lovește în Papa. Și atunci Papa zice: băgați de seamă bine, vă recomand, vă rog pentru binele vostru, fiindcă celce lovește A. C. lovește în Papa și celce lovește în Papa moare: *Qui mange du Pape en meurt*. E un adevăr pe care istoria îl dovedește cu prisosință“.

Cu aceeași tărie a ținut Sf. Părinte să precizeze și problema rassismului. „Catolic înseamnă universal, nu rasiști, nu naționalist în sensul separatist a acestor epiteze... Nu se poate separa nimic în familia umană: fiindcă înfierăm rassismul și naționalismul exagerat, cum se înțeleg de obicei, ca barlere ridicate între oameni și oameni, între neam și neam, între popor și popor“. Acest rassism e condamnat, și față de el trebuie accentuat încă odată: „cuvântul catolic înseamnă universal și nu are nici o altă traducere posibilă“.

A adăugat însă imediat Vicarul lui Hristos: „Se uită prea des un lucru: că deși universalitatea este esența, parte din esența Bisericii catolice, totuși cu această universalitate pot sta împreună multe lucruri, dacă sunt bine înțelese și lăsate fiecare la locul său: ideea de rasă, de neam, de națiune, de naționalitate. De ce nu? Se uită categoriile, universalile; și lumea merge foarte rău, fiindcă mulți nu știu nimic despre universalii. — Așa, se uită că neamul omenesc, întreg neamul omenesc, e o singură familie mare, universală“. I se poate zice tot așa de bine rassa omenească ori neamul omenesc. Expresia n'are importanță. Important e să se știe, că „oamenii sunt înainte de toate un singur neam mare, o singură familie mare de viețuitori, născuți și generatori. Astfel neamul omenesc e o singură rasă universală, catolică“. — Nu se poate spune însă că în această rasă universală n'ar mai fi loc pentru rase speciale, pentru atâtea diverse variațiuni, pentru multele naționalități care sunt și mai specificate. Intocmai cum în compozițiile muzicale importante există variațiuni mari, inspirate însă toate din același motiv general care

revine mereu în altă și altă tonalitate, cu intonații și expresii diferite — tot așa și neamul omenesc este o singură mare, rasă umană universală, catolică; o singură mare familie umană universală; cu ea însăși și în ea variațiuni diverse. — Poate că nici nu e bine să li-se zică acestor variațiuni rase. Italienii vechi aveau pentru această noțiune cuvinte mult mai dulci, mai puțin barbare: gens italica, italica stirps, Iapaeti gens. E semnul unei mari și periculoase decăderi, când lucrurile nu se mai numesc pe numele lor; cum spune Tacitus: „vera etiam rerum perdidimus nomina“.

O ilustrare vie a doctrinei catolice despre rasă și naționalism o constituie însuși Institutul de Propaganda Fide, care stă în fața Sfântului Părinte. „Ce face Biserica, Sfântul Scaun, ce face Papa la Propaganda, unde sunt alumnii din 37 de națiuni? E cât se poate de vizibil: ei toți sunt fiii aceleiași mame, ale aceleiași familii; toți dragi, toți crescuți la masa comună a aceluiași adevăr și acelorași bunuri. Propaganda e adevărata, justa și sănătoasă practică a unui rassism corespunzător demnității și realității umane; pentru că realitatea umană constă din oameni, nu din fiare, nici din orice altfel de existențe; demnitatea umană e a fi o singură mare familie, neamul omenesc, rasă umană“. Colegiul de Propaganda: „Iată răspunsul Bisericii; iată ce este pentru Biserică adevăratul și propriul rassism sănătos, demn de singuraticii oameni în marea lor colectivitate. Toți la fel: toți cuprinși în aceeași afecțiune de mamă, toți chemați la aceeași lumină a adevărului, a binelui, a iubirii creștine; ca să fie toți, în propria țară fiecare, în națiunea sa particulară, în rassa sa specială, propagatorii acestei idei atât de înalte și atât de magnific maternă, umană mai înainte chiar de a fi fost creștină“.

Așa a grăit Părintele creștinătății. Întrebarea e, dacă fascismul va înțelege ori nu aceste avertismente părintești? Se pare că nu. Ducele, cu obișnuita-i îngâmfare, a ținut să strige numai decăt: „Noi tireremo diritto“ — vom merge drept înainte; până la capăt, și în această problemă a rasei Dumnezeu să-i dea gânduri mai bune. În interesul Italiei. Altfel conflictul cu Vaticanul e deschis. Și sfârșitul lui se știe dinainte:

Qui mange du Pape en meurt!

Pelerinaje. Suntem în postul Sântel Mării. Cinstea pe care o dă poporul nostru Maicii Sfinte este dintre cele mai simțite și mai gingașe. Cum s'a dovedit mereu de Pranicul Adormirii în trecut și cum, sigur, se va dovedi și acum cu *pelerinajele* ce se vor ținea.

Aproape de Blaj, în *Cărbunariu*, s'a ridicat o simpatică bisericuță în cinstea Precuratei „Maica Sărăcilor“. De Adormirea Precuratei în acest an se va face aci pelerinaj, cu care prilej se vor săvârși mai multe slujbe

sfinte, cari se vor începe cu sf. liturghie dela ora 8 și se vor încheia cu Acatistul și procesiunea dela ora 17, când, la sfârșit, va avea loc și o procesiune cu lumânări. Se vor ținea trei predici; una înainte, și două după amiază. Frații preoți cari vor să slujască, deocamdată în lipsă de alte posibilități, își vor aduce o-dăjdi și liturghiere.

La *Mănăstirea Nicula* de lângă Gherla, sfintele slujbe pentru pelerini încep din 12 August Vineri seara, la ora 19, cu Paraclis și predică, și țin până în 15 August c., Luni, când va lua parte la bucuria sufletească a pelerinilor și Preasf. Iuliu al Clujului, episcopul eparhial. În tot acest răstimp se vor asculta spovedanii, se vor face masluri și parastase, se vor ținea paraclise, se vor rosti predici (sunt prevăzute în program 11 cuvântări sfinte).

Tot de Adormirea Preacuratei se face și pelerinajul la mănăstirea *Molsetului* maramureșan, la care de regulă ia parte și arhiepiscopul eparhial, Preasf. Rusu. Întru cât nu vor obveni piedeci de netrecut, e de așteptat să alerge și aici la închinare credincioși cu mille, cum nu încapă îndoielă că vor purcede așisderea mulțimi mari la *Drăgești* Bihorului, și ori unde se va afla un sanctuar al Maicii Domnului venerat în chip deosebit de fil neamului și de credincioșii Bisericii noastre.

Repaosul duminical din nou reglementat. Marșia trecută a fost semnat decretul-lege, întocmit de ministerul muncii, pentru modificarea legii repaosului duminical. Prin recenta dispoziție se reglementează regimul de muncă al salariaților în zilele de sărbătoare legală. Acele zile sunt:

Anul Nou, Botezul Domnului, 24 Ianuarie, Sf. Gheorghe, Sf. Paști (prima și a doua zi), 1 Mai, Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor), 8 Iunie și Crăciunul (prima și a doua zi).

În ce privește întreprinderile comerciale s'a precizat, că atelierele de frizerie și saloanele de coafură, pot fi deschise Duminică dimineața, dar vor fi închise Luni dimineața, până la orele 12, pentruca salariații lor să aibă un repaos de 24 de ore.

Această nouă lege prevede și excepții. Și

anume stabilimentele comerciale vor putea vinde în zilele de sărbători legale, când acele sărbători vor cădea în ajunul Anului Nou sau al Paștilor, precum și în cazurile când Crăciunul cade într-o Luni. Și când se va întâmpla să fie așa, stabilimentele respective vor acorda repaos angajaților în cea de a treia zi de Paști și de Crăciun.

Supravegherea aplicării acestei legi e fixată și ea amănunțit în Decretul prin care ia ființă noua lege.

Grija de chemări preoțești

Preasf. Ioan Bălan al Lugojului a trimis cu dt. 28 Iulie c., o viitoare pastorală preoților din eparhia celor de mare Păstor pe Preasf. Sa. Problema e de foarte mare însemnătate în tot cuprinsul bisericii noastre. De aceea reproducem din această pastorală puține rânduri de mai la vale, ad longam meditationem.

Chemarea la statul preoțesc este o sămânță, pe care Dumnezeu o sădește numai în anumite suflete, ce și-le-a ales dintre ceilalți oameni. Limpede grăiește Domnul: „Nu voi m'ăți ales pe mine, ci eu v'am ales pe voi; și v'am pus ca să mergeți, și roada să aduceți" (Io 15, 16). Va să zică: „Nimeni nu-și ia lui-și cinstea, ci cel chemat ca Aron" (Ev. 5, 4). Indrăcitul, care fusese obsedaat de o legiune de spirite necurate, după ce a fost vindecat de Domnul, s'a rugat de Mântuitorul ca să-l ia în ceata apostolilor. Dar Domnul l-a preferat să-l aibă apostol laic, nu l-a luat cu Dânsul, ci i-a zis: „Mergi în casa ta, la ai tăi și spune-le lor câte ți-a făcut ție Domnul, și cum te-a miluit" (Mareu 5, 19).

Vocațiunea nu are în vedere meritele ori calitățile personale ale cuiva, ci este o adevărată grație gratis dată, la care noi n'avem nici un merit. Am putea avea un demerit, o lipsă dela apel, când adecă n'am răspunde la chemarea de sus. Dacă olarul poate face din frământătura lui ce-i place (Rom. 9, 21), deși atât lutul, cât și apa nu sunt făptura mâinilor lui, iar însăș mințea și mâinile, cu care lucrează sunt dela Dumnezeu: ce credeți, oare Dumnezeu n'are dreptul să facă și din noi ceea ce vrea, „fiindcă în El trăim, și ne mișcăm și suntem" (Fapte 17, 28)? (...) Noi preoții suntem datori să îngrijim.

cu deosebită grijă, și să cerem dela Dumnezeu vocațiuni la statul preoțesc. Mai întâiu pentru însuși Mântuitorul a poruncit acest lucru: „Jucătorii secerișului este mult, iar lucrătorii puțin. Deci mergeți și roada să aduceți; și roada voastră să rămână" (Io. 15, 16). Iar dacă nu va fi cine să o îngrijească, este lucru evident, că se va prăpădi.

(...) Vocațiunea la statul preoțesc se cere de cu vreme: Copilul se simte bine de mic în locașul Domnului, ascultă bucuros vorbele în ordin spiritual, și se roagă ca un inger. Când târziu când a ajuns în școala secundară, dacă are noroc să aibă catihet la înălțimea chemării, și cultă aproape zilnic Sfânta Liturghie, se cuminecă adeseori, și dovedește un deosebit interes față de studiul religiunii. Dacă nu poate suporta pe profesorii, cari vreau să-și ascundă vieța peștersă sub mantaua găurită a necredinței, în schimb sunt foarte dragi profesorii mai învățați, cari o vieță morală și, cu tot prilejul, arată băiețelului că între credință și știință, cari amândouă își au izvorul în Dumnezeu, nu poate fi nici o dușmănie; că literatura și artele frumoase nu pot fi rite, căci desfrâul e o înjosire a omului, și că ce poate duce la desfrâu e dușman al culturii și al fericirii omenești.

Sufletele acestea, cari dau dovadă de o mare la statul preoțesc, bine îngrijite, cresc ca Samuil, despre care cetim în Sfânta Scriptură: „Și voi ridica mie preot credincios, carele tot ceea din inima mea și din sufletul meu va face, și va petrece înaintea unsului meu în toate zilele" (I Impărați 2, 36). Ce trist trebuie să fie pentru vocațiunile noastre, cari se ivesc în zilele Blajului și ale Beiușului, popinierele celor prețioase pentru noi, când, în vacanță, pe neașteptate nu-i văd slujind Sfânta Liturghie în fiecare săptămână lăsată de Dumnezeu. Pe când profesorul de religie era pentru ei un prieten așa de intim, și preoți se arată prieteni numai față de candidații la ginerie. În schimb, ce fericit trebuie să fie cel băiat, față de care preotul se poartă în

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Evanghelia stăpânului

2.

Ion Miclea

Cari sunt caracterele specifice ale raporturilor dintre autoritate și supus, în concepția creștină? Raportul supremei autorități față de toate ființele raționale, este *paternitatea*; și invers *filiațiunea*; și tot aceste raporturi trebuie să fie în vigoare și între autoritățile cu putere participată și între supușii ei. Autoritatea luminează față de supuși trebuie să se deprindă în creștinism după chipul în care o deprinde Dumnezeu, prin paternitate. Superiorul trebuie să fie, *nu stăpânul ci părintele* supusului; iar supusul să se considere *fiul* plin de respect și iubire al superiorului.

În ce privește raporturile oamenilor între sine, am putea recurge la o sumedenie de formule îmbibate cu esență savantă, afirmând și negând — după împrejurări — că unii indivizi sunt mai apti pentru științele teoretice, alții pentru arte, alții pe teren practic (alții sunt imbecili, neapți pentru nimica), fapte cari par a îndreptăți o antropometrie socială — noi însă nu o facem, pentrucă nu cunoaștem un cântar al cumințeniei și al virtuții și fiindcă nici creștinismul nu-l cunoaște. *Nicidări nu cetim în Evangheliile despre sub-oameni și nici despre supra-*

oameni (acești din urmă luați în ordine naturală, fiindcă prin harul sfințitor omul poate deveni *supra om adecă sfânt*); acolo cetim numai despre oameni, cari cu riscul de a înceta să fie creștini trebuie să rămână frați în Omul universal, Isus Hristos. Prin urmare nota esențială creștină a raporturilor sociale dintre oameni, este *fraternitatea*.

Deprinderea autorității în concepția creștină. Pentru mulți concepția creștină despre autoritate pare atât de ideală, încât realizarea ei devine imposibilă. Că e ideală, adecă cea mai bună cu putință — e foarte adevărat. Nu e mai puțin adevărat apoi, că a întâmpinat și întâmpină multe dificultăți realizarea ei; dar că ea trebuie să devină o realitate palpabilă, încă nu este mai puțin adevărat. Altfel nu vedem de unde ar putea țigni ordinea în chaosul vieții sociale de azi. Numai în acest chip se menține echilibrul de aur dintre superior și supus, dintre clasa cârmuitoare și muncitoare. Din contră, e permanenta luptă dintre dictatură și anarhie, dintre teroare și disprețul oricărei autorități.

Modul în care se poate realiza aci, pe pământ, acest ideal ceresc ni-l-a înfățișat Acela care anume a venit din cer, ca să ne arate cum se potrivește idealurile cerești, pământului. El pe lângă alte multe idealuri l-a făcut și pe aceasta o sublimă realitate, bineștiind că între idealul social și cel vecinic, este o inextricabilă legătură.

Spinoasa problemă a încordării perma-

nente dintre autoritate și supunere, dintre superior și inferior, Isus Hristos a rezolvat-o toate marile probleme, într-o formă de o simplitate. Această simplitate însă, prin simplitate pe care o dă chestiunii, se ridică la rangul unei mai înalte înțelepciuni. Doar e taina Lui, a transforma simplitatea și nevinovăția în complexitate ale filosofiei. Soluția lui Hristos este unică: raporturile sunt duble. Și chiar aci zace cheia adevăratei deslegări: căci pe când toți înaintea de El, deslegau problema autorității în chip deosebit de aceea a supunerii; pe atunci Hristos nu le separă, ci arată că una se deslege prin cealaltă. Nu cunoaște două măsuri, ci două către superior: *Servește*; iar către inferior: *Serveste*. Aci zace cheia armoniei sociale.

Mulți ar fi ispitiți să vadă aci un paradox: autoritatea servitoare? Doar autoritatea sau superioritatea nu se pot schimba în supunere și inferioritate. Rostul superiorului e să poruncească; iar al inferiorului să împlinească această poruncă. Superioritatea slujitoare? — două ființi antitetice — creștinismul cum crede că va putea armoniza?

E adevărat că în ochii oamenilor pare paradoxal; dar numai în ochii acelor cari sunt atinși de miopia concepției curente despre autoritate: În această concepție superiorul trebuie să *servit* cu orice preț; fără ca el să fie cel puțin obligat să *servească*. În creștinism, bisericeștii și disprețuitul verb *servire* este realizat și găsit vrednic de a fi luat ca titlu

canță cu dragoste, cu înțelepciune bătrânească, cari îl atrag neasemănat mai mult decât o fabrică de glume. În această atmosferă vocațiunea se desvoaltă minunat, și despre acest tânăr se poate spune: „Crește cu înțelepciune, și cu vârsta și cu darul înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor” (Luc. 2, 52). Și când va fi terminat școala secundară, preotul îl poate îndemna să îmbrățișeze statul preoției, căci sufletul lui e bine pregătit, după ce el însuși, ca și Pavel, și-a pus de multe ori întrebarea: „Doamne, ce vrei să fac?” Glasul acestui cuvios preot al celui mai bun prieten vechiu, e pentru el însuși glasul lui Dumnezeu.

În alte țări, în special în Franța, cele mai distinse familii sunt fericite și mândre, că pot da bisericii preoți și călugări. La noi Românii, înainte de războiu erau vocațiuni alese și multe; războiul a produs, și între tineri, „tip-războiu” cari caută să se plaseze în slujbe grase, cu muncă mai ușoară. Preoția îți asigură pâinea de toate zilele, mai mult decât alte cariere; însă îmbogăți nu poate pe nimeni. Dacă sunt preoți, cari se îmbogățesc, o fac în detrimentul chemării lor, ori din cruțare fără pereche.

Cu toții să citim cu multă atențiune următorul pasaj din rugăciunea Domnului pentru apostoli: „Când eram cu ei în lume, eu îi păzeam în numele tău. Pe cari mi-i ai dat, i-am păzit; și nici unul din ei nu a pierit”. (Io. 17, 12). Oare raza specială pe care o merită, și pe care suntem dator să o dăm vocațiunilor la statul preoțesc, o dăm noi într-adevăr tinerilor aleși de Dumnezeu? Ori doar, chiar și în casa noastră, se pierd vocațiunile alese, făcându-se din ele suflete moarte pentru ceriu? E o întrebare, ce trebuie să ne dea la toți de gândit. Ea merită să ne preocupe serios în multe rânduri, și noi să avem curajul de a lua hotărârile ce se impun.

Danii marinimoase. La bucuria sfîrșitului bisericii noastre din Bozlaş în vara acestui an s'a putut ajunge mulțumită și dărniciilor multor inimi bune. Catastihul celor ce au jertfit în scopul numit îl putem prinde în următoarele:

A dăruit: 10.000 Lei fabrica „Ardeleană”; 5000 Lei Primăria (Bozlaş); 2500 Lei fabrica „Turnata”; câte 1500 Lei pr. Liviu Costea și

Cornel Ghimbășanu; 1800 Lei D. Krammel; câte 1000 Lei Gh. Șerban și D. Munteanu; 930 Lei Richard Hoch; 800 Lei inv. B. Guiță; câte 700 Lei: Dumitru Ioan I. I., I. Hancu, Gh. Sabău inv. pens. și fam. Almășan; 600 Lei I. Munteanu I. Gligor; câte 500 Lei: I. Codrea notar, Ioz Bertarh, Victor Almășan, M. Indreica, V. Radu, I. Bazil, Nic. Costea, Teod. Almășan, fam V. Moldovan, A. Costea, Virgil Sabău; câte 400 Lei: Dr. O. Cismașiu, Dr. A. Todoran, Petru Adam; 350 Lei Gh. Sabău, jun.; câte 300 Lei: I. Sarchiz, Dumitru Avram, Trifon Șerban, Inoc. Guita, inv.; I. Gheorghe I. Climente, V. Vaslu, V. Ștef I. P., Artimon Avram, Maria Guita, N. Moldovan dir. școl.; câte 200 Lei: Gherasim Avram I. Ilie, Ion Avram, Zelea Pop, Aug. Pogăceanu, Dr. Dumitrescu, Dr. Folea, Dr. I. Boila, V. Munteanu I. D. Iac. Nussbacher, Aurel Muth, f. prefect, Simion Muntean, I. Roșca, ing. I. Munteanu I. M., I. Zaharie, Teod. Vaslu, Nic. Hancu, vād. I. Vancea, Banca Națion.; câte 150 Lei: V. Popa I. Gh. Teod. Munteanu, V. Munteanu I. F. V. Blăjan, sen.; 130 Lei: Silvestru Avram; câte 120 Lei: Anuța Popa, R. Guita.

Au dat câte 100 Lei: P. Ștef, I. Ioan I. Bazil, Emil Pop, Dr. Fitter, Emil Dan primpretor, V. Ioan I. Ștefan, Gherasim Bilea, N. Hațegan, V. Rusu I. N., Vințeler Guita, V. Ștef D. Ștef I. V., V. Ioan I. I., Kovács Laczi, I. Adam I. T., V. Hanc, I. Hațegan sen., V. Ioan I. Chimu, D. Blăjan I. Ioan, Raveca Câmpeanu, I. Toader, Victor Bichiș, P. Munteanu, vād. Maria Ștef, I. Munteanu I. Jilau, I. Hațeganu, I. Ivan I. Ștefan, V. Popa I. I., V. Câmpeanu, Anișca Rus, Valer Rațiu, Virgil Vaslu, I. Popa I. I., V. Bichiș, Gh. Hanc, I. Babă, jun., vād. Frasină Moga, I. Ivan I. Toader, vād. Anica Maior, Emilia Ilieș, inv., V. Ștef I. Gh. Leontina Bichiș; câte 90 Lei: vād. Fira Lazar și Vasile Mut; 60 Lei: V. Avram I. G.; câte 50 Lei: Crucean Zalog, Pompeiu Hălmaciu, Adam Gherasim I. I., Florea Moga, V. Avram I. Gh. Dan Petricu, Gh. Lăscudeanu, Fr. Covaciu; câte 40 Lei: vād. A. Demian și I. Zalog; câte 20 Lei: S. Stoica și vād. Oana Bichiș; 10 Lei: Gh. Ioan I. F.

Tuturor acestora curatoratul le exprimă cele mai călduroase mulțumite.

Moartea de mucenic a unui episcop. Grozăvițe săvârșite de bolșevicii spanioli se cunosc numai în parte. Sunt înfloritoare. Și când vor fi descoperite toate se va cutremura lumea de scârbă și oroarea. *Vita Ecclesiae* din 1 August c. aduce câteva amănunte asupra barbarei execuții a lui *Don Silvio Hülx* *Miralpe* episcopul Levidei.

Tulburările din Iulie 1936 l'au găsit pe cucernicul și activul arhieru Don Silvio la slujba sa.

Milifița locală anarhizată, în unire cu tăciunarii veniți dela Barcelona, fiind siguri de impunitate, aprindeau și ucideau fără nici o grijă. În noaptea de 22 Iulie au atăcat reședința episcopescă unde tocmai se aflau: le-rarhul, secretarul său particular, un servitor, portarul și fiica acestuia. Vlădicul în vreme ce hoardele sanguinare și tâlhărești cotrobăiau în toate părțile după jertfe și după lucruri de șterpelit, s'a refugiat la un credincios. Dar temându-se că-l va năpăstui pe acesta, a doua zi s'a prezentat la cazarma gardelor civile. Aci a fost deștinut apoi și aruncat în prinsoare cu tot ce avea Levida mai cinstit și mai de valoare. Bunii creștini scăpați neînchiși au voit să-l facă rost venerabilului lor păstor de hrană mai de dai Doamne. Dânsul însă s'a mulțumit cu rația reglementară, care era ca val de ea. Între timp, deși era desbrăcat de orice haină preoțescă-bisericască slujă regulat sf. liturghie, susținând moralul celor întemnițați împreună cu el și îmbărbătându-i să fie gata de îndurat orice pentru Hristos și Biserică.

În 5 August 1936, după zece zile de temniță, a fost escortat, cu încă 22 alți deștinuți, la cimitir, pentru a fi executați. I-s'a pus în vedere scăparea dela moarte în cazul că ar da o declarație imple contra Bisericii, lucru pe care robul lui Hristos l'a refuzat în cel mai categoric chip. A cerut, totuși, o singură grație: să fie executat cel din urmă, ca să-și poată ajuta fiul sufletești să treacă grijii sufletește în lumea cealaltă.

Cererea i-a fost satisfăcută. Și a stat neînfricatul ostaș al Domnului lângă toți cei ce cădeau asasinați unul după altul, tineri și bătrâni, bogați și săraci, îmbărbătându-l pe toți:

Fiul lui Dumnezeu, »Care chipul robului luând, într-o asemănare omenească făcându-se ascultător, până la moarte, și încă moartea crucii». (Filip. II, 5—11). Servitorul Tatălui și al lumii pe lângă evanghelia iubirii, și a durerii, pentru stabilirea unor bune raporturi sociale, ne-a dat și *Evanghelia slujitorului*, singura eficace pentru sanarea multelor neajunsuri sociale.

Această Evangheliă, Hristos a propovăduit-o tot atât de intens precum a înfăptuit-o. Alți reformatori sociali — dela Hristos încoace — încă au vestit-o; însă, — și aci zace prăpăstioasa deosebire între El și ei — căci pe când doctrinarii socialismului modern sunt medici cari împart rețete cu ușurință, fără să le fi gustat amărăciunea și eficacitatea — pe atunci Hristos n'a prescris nimic fără ca înainte să-i fi experimentat însuși puterea de vindecare. Isus a vestit *evanghelia servitorului* numai după ce el însuși a realizat-o atât în Sine cât și în aleșii săi. Superiorii și supușii, dela el pot învăța cum se cârmuiește servind și cum să servește domnind.

Icoana Stăpânului servitor și a Servitorului stăpân ne învață că singura cale de a împlini datorințele în aparențe deosebite, este slujirea: să stăpânești slujind și să slujești stăpânind.

Ca Stăpân, Hristos nu-și caută voia sa »ci voia Tatălui care n'a trimis». Se lăpădă de Sine, de cece este mai intim legat de eul său, de voința sa, de o parte din sine, pe care o supune voinței mai înalte. Ca Stăpân își impli-

nește misiunea supunându-se și slujind până la moartea crucii. Și atunci, când omenscul se îngrozește de o atare supunere, când trupul se revoltă și ar vrea să scape, sufletul Slujitorului exclamă: »de nu e cu puțință să treacă paharul acesta, fie voia ta».

Celce s'a lepădat de sine în acest chip, ușor va putea pune în slujba autorității sale celelalte plăceri: odihna, mulțumirea personală, utilitatea, mândria etc. Din lăpădarea acestora răsar tot atâtea poteci cari duc cu certitudine la respectul autorității. Așa: osteneala, foamea, setea, lipsa unui căpătâiu, sărăcia și umilința cea mai demnă. Autoritatea slujitoare a lui Hristos este pentru supuși lumină care să-i atragă și îmboldească la acest fel de slujire. Fiindcă aci ascultarea are noblețea poruncirii, căci dacă autoritatea se exercită slujind, atunci supunerea însăși se împărtășește de aureola autorității.

Gândul acesta, ca o prețioasă poruncă, l-a lăsat Isus aleșilor săi și *Instituției* la temelia căreia și-a cimentat toate gândurile, sângele și viața sa.

Ca să-i ferească de a cădea într-o greșită concepție despre autoritate și superioritate, după ce s'a dat ca exemplu pe sine, îi sfătuiește să se ferească de a judeca aidoma lumea. »Știți că regii neamurilor le domnesc pe ele, — dar între voi nu va fi așa, ci, oricarele va vrea să fie între voi mai mare, să fie vouă slugă și celce vrea să fie între voi întâi, să fie vouă slugă. Precum Fiul omului n'a venit să-l slujească alții lui, ci

să slujească el și să-și dea sufletul răscumpărare pentru mulți» (Mt. 20, 25—29). Concepția creștină despre autoritate se cuprinde în această propoziție lapidară. Că e opusă concepției moderne, o vede oricine. Căci zice: Dacă pe unul dintre voi l-ar paște gândul măririlor și a în-tâietăților, atunci să se obicinuiască de pe acum a fi cel din urmă. Regii neamurilor se lasă slujiți de supuși, închinați de aceștia și adorați, însă împărăția mea este la polul opus, deci și conducătorii ei: aci cel mai mare trebuie să fie cel mai mic și cel dintâi, cel mai din urmă, precum a făcut și Fiul omului.

Apostolii însă erau și ei oameni, cu gânduri de stăpâniri omenești, până când învățătorul le-a dat această evangheliă a autorității și a cârmuirii. Dela această dată nu se mai ivește între ei discuție în jurul întâietății. Mai târziu s. Pavel reproduce același gând scump al Mântuitorului despre cârmuire, zicând, că ea se resumă în a se face *tuturora toate*. Scrisorile lui ne prezintă pe Mesia Stăpân peste toți cei ce ne stăpânesc, luând forma servitorului ca în această înfățișare să ne învețe cum trebuie să fim regi.

(Va urma)

„Fiii mei gândiți-vă că martiriul e scurt, gloria noastră însă va fi veșnică”. — Cel din urmă care a căzut răpus a fost el. Peste câteva minute, patru inși aruncau trupurile neînsuflețite într-o mare groapă comună. Și atunci o biată femeie s'a apropiat de cei patru și le-a cerut trupul vlădicului. La ce unul dintre aceia ridicând din umeri și arătând mormanul a zis doar atâta: „Ce împoartă că unula dintre ei i-se zicea vlădică”. — Aceasta a fost (cum notează *La Croix*) cuvântarea funebră a Msgr. Huix, episcopul martir al Levidei. (*R. Negru*).

Știri mărunte

Răspunsuri regale. Din prilejul tristului eveniment al morții Maj. Sale Regina Mamă Maria, I. P. S. pâr. *Mitropolit Alexandru* ca și *Uniunea Arhidiecezană* a Reuniunilor Mariene de Femei Române Unite au exprimat telegrafic Suveranului îndoliat simțurile lor condoleanțe. La ceea ce s'au primit telegramele: 1 Către I. P. S. Mitropolit: *Vă mulțumesc pentru bunele cuvinte de mângâiere.* — *CAROL R.* 2 Dnei E. Hopârteanu, prez. Uniunii Arhidiecezane a Femeilor: *Mulțumesc pentru condoleanțele exprimate.* — *CAROL R.*

Prevedere împlinită. Acum 11 ani Sf. Părinte primind în audiență pe Msgr. Tchao din Suanhwafu (China), i a destăinuit că ar vrea să-l vadă cât mai des. »Dar bine, Sanctitatea Voastră, nu e tocmai ușor să vină omul deseori din China la Roma». Suveranul Pontif, la auzul acestui răspuns, a plecat s'aducă o hartă », Asiei și arătându-o prelatului chinez, i-a zis zâmbind: »Privește: eu cred că în scurtă vreme, avioanele vor bate această distanță în trei-patru zile». Și de fapt, acum de curând ministrul Italiei în Siam fiind trecut la ministerul Afacerilor Străine, a făcut calea Siam-Roma exact în patru zile. — Prevederea Păpii a fost verificată de faptul împlinit întocmai.

Misiuni populare. Reuniunea de misiuni din eparhia Lugojului, precum aflăm din ultimul număr (31. VII. 38) al „Sionului Românesc” a aranjat pentru agriști, în Paresimile acestui an sfinte deprinderi sufletești în *Timișoara* în *Bărbătenii de sus* și în *Părul*. Preoți misionari au fost: P. Corneliu Chira, S. I., P. Ioan Bodocan, S. I. și pâr. Iosif Vezoc din Ramna. La ascultarea numeroaselor mărturisiri înregistrate au dat ajutor și frații în Domnul: Nic. Theban, Iuliu Pop (la Bărbăteni) și Iulian Suci (la Părul).

Locale. Duminică viitoare, a opta după Rusalii, va predica în catedrală pâr. *Victor Pop*, canonic mitropolitan, iar Lusia ce-i urmează, de praznicul Adormirii Preacuratei, va predica pâr. *Dr. Septimiu Todoran*, profesor de teologie.

— Săptămâna aceasta pâr. *Liviu I. Chinez* a ținut *exerciții spirituale* cu absolvenți al Școlii normale de băieți, acum în slujbă învățătoricească. Au luat parte douzeci și cinci de inși.

Congresul de primire la Teologie în Dieceza *Orășii* se va ține în ziua de 22 Aug. cit, la reședința episcopicească din *Oradea*. Cererile provăzute cu extras de botez, diplomă de bacalaureat, certificat de moralitate dela paroh și catehet, se vor înainta până la 18 Aug. Taxa de întreținere e 4000 Lei. Toți aspiranții în 22 Aug., orele 8 dim., se vor prezenta la vizita medicală în Seminarul teologic.

Jubileu rar. Agenția »Rador» aduce știrea că la începutul acestei luni în biserica sf. Gaetan din Praga s'a ținut un jubileu rar de tot: Sf. Sa *Dr. Karel Lew Rehak*, canonic onorar al eparhiei de Praga și scriitor fecund, în slujba neamului și a Bisericii lui Hristos, s'a

sărbătorit cu mare fast împlinirea alor 70 de ani dela hirotonirea sa întru preot. Sărbătoritul are acum 95 de ani și e cel mai în vârstă preot al Cehoslovaciei. Cu prilejul jubileului, Sf. Părinte a trimis venerabilului jubilat o telegramă de felicitare.

Luptă împotriva... cravatelor. Ziarul oficios al fascismului italian, »Giornale d'Italia» a pornit o campanie strașnică împotriva gulerului și a cravatei, (precum se spune) în urma sugestiei prof. univ. Alfredo Cucco din Palermo. »Gulerul tare și nodul cravatei — scrie numitul ziar — apasă gâtul bărbatului, împiedecă circulația sângelui, strică vederea și reduce luciditatea gândirii. Or, exigențele timpului impun o cât mai bună vedere și o cât mai rapidă reacțiune a creierului. De altfel campania împotriva »ornamentului inutil» care se poartă nu numai în Italia, la sugestia lui Cucco și cu dorința de a se conforma concepției noi a Duceului, cu privire la caracterul roman, ci și în Germania, Ungaria, firește, a aderat și ea, cel puțin prin ziarul »Magyarország», la această năprasnică mișcare anticravatistă.

Acordul dela Salonic. Dumine trecută Bulgaria, silită de împrejurări, a semnat, prin reprezentanții săi, la Salonic, un act istoric de mare însemnătate. Documentul diplomatic din chestie cuprinde două elemente: a) Un pact de neagresiune perpetuă între Bulgare și Statele Înțelegerii Balcanice; b) Bulgaria obține prin aceasta egalitatea de drepturi în materie de înarmare, (se spune că) liber consimțită de statele interesate. La ceremonia semnării au asistat dd. miniștri ai României, Turciei, Jugoslaviei, atașați la Athena, și Metaxas, preș. al consiliului de miniștri și ministru al afacerilor străine ale Greciei.

„Moldavium”. Sub acest nume va fi cunoscut de acum înainte în științele naturale cel de al 93-lea element din clasificarea Mendelejeff, descoperit, după ani de cercetări, de un tânăr savant român moldovean, d. *Horia Hulubeș*, de naștere din Iași (1897) și cu studii liceale și universitare făcute tot în capitala Moldovei. Astăzi d-sa e director al laboratorului de fizico-chemie al celebrului prof. patisian Perrin; laureat al premiului Nobel.

O biserică într-o geantă. Lucrul trebuie înțeles bine și se va vedea că nu-i glumă. Pe corăbiile de pe linia engleză de navigație »The Bibby Line» se vor instala șase altare portative. Aceste altare, după cum știe »*Catholic Times*», sunt construite de așa, încât încap ușor, cu toate cele necesare sfintei liturghii, într-o cutie nu mai mare ca o geantă bună. Surpriza aceasta o face lumii călătorilor cu vaporul o casă de comerț din Liverpool.

† **Traian Mihailu**, paroh în Hitiaș (eparhia Lugojului) a trecut la cele veșnice în 6 Iulie c., într'al 56-lea an al vieții și 30 al preoției sale cinștite. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii”

S. Craiova. Românul curat, dela firea sa e inimă largă și înțeleghătoare nu numai cu cei ce sunt creștini ca și el ci și cu păgânii. El nu vrea moartea nimănui, nici nu se bucură de pătimirea nimănui, chiar de dușmanul lui dac'ar fi vorba. Cu atât mai puțin deci se bucură și arată această stranie bucurie când aude cobindu-se pierirea unei Biserici creștine, cum și pentru orice ortodox cu scaun la cap e Biserica Romei în luptă cu neopăgânismul nazist. Și har Domnului, putem înregistra, sub acest raport, și un glas de român și creștin ortodox ne orbit de patimă. Am numit pe d. profesor M. Mihăilescu din Pitești, care nu se teme să scrie negru pe alb în »Păstorul Ortodox» revista soc. »Frăția» a clerului din eparhia Argeșului (nr. 5, a. c., pag. 147.): »Să ne bucurăm, că de data aceasta Biserica romano-catolică ar putea să iasă în înfrântă? Eu unul, îmi iau voia să spun că un creștin nu se poate bucura când vede că o ramură a Bisericii lui Christ ar putea să cază îngenunchiată în fața puternicului Hitler, care caută să o încovoie și să o supue scopurilor sale politice.» — Precum se vede nu pretutindenea în ortodoxia alor noștri e stăpân duhul vrășmășiei protestantizante, respectiv bulgaro-greco-levantine.

„Porunca Vremii”. București. Vă felicităm! Ați găsit, în sfârșit, omul care vă trebuia. Pâr. Ștefan Dobra se arată un ales între aleși, un uns... cu toate cam certat. Nici cu sintaxa nu duce casa bună. La compoziție, de las' să mai vorbească și alții. Este în grozav de învățat și, vorba lui Carageale, combate bine. Are argumente zdrobitoare. Fiindcă e tare, stimabil în »logică și în bunul simț». Cu aceste arme teribile ca niște ghioage ferecate, dă la cap uniților de argumente ca acestea: »Noi însă (adeca Pr. Dobra) mai găsim logica și nici bunul simț al existenței unei ații». Le-a căutat omul, și nu le-a găsit. Atunci? Eu lucrul cerut de rațiune, ca și de bunul simț. »e singura că situația de azi este prea dureroasă prin conținut său». De sigur ceea ce-i lipsit de rațiune și de bun simț e nespus de comic Nici la acest argument nu există replică Mai ales că învățatul autor previne orice de crăcnire. El știe bine că »un oarecare Grama» de veacul trecut și câțiva epigoni din zilele noastre au avut curajul de a se »preta la ridicol». Căci »nu e puțin lucru să susții (ceea ce au susținut ei) că Români s'au născut romano-catolici». Iți trebuie, cu atât vârat, mare curaj să spui așa ceva, când toată lumea știe ceea ce autorul nu spune, dar lasă să se înțeleagă că adecă Români s'au născut în brațele părintești ale lui Kerularie! — După toate acestea este limpede că ceea ce fac uniții noștri »este culmea ridicolului; ca și ind sclav, după ce ți-ai câștigat libertatea, să lup pentru menținerea acelei sclavii... Este o stare ce e aproape nici în lumea necuvântătoarelor n'o întâlnim prea des». Să vedem acum care român unit va rămâne în această stare »mai rea decât a dobitoacelor»? După această execuție magistrală, doctul tor se face deodată mios și irezistibil: »De aceea să nu fie dobitoacel i-am dori pe frații noștri integrați în matca spirituală a romanismului, ce poate fi decât ortodox!». Care român unit nu se grăbi acum să sboare spre acest liman de salvare? Mai ales că Pr. Dobra îi spitește și cu un alt mesaj. Sf. Sa spune așa: »avem scrierile lui Inochentie Hlet Petru Maior etc.» Ei, dacă le are, mergem cu toții să le vedem Pe ale lui Inochentie, mai ales; că pe ale lui Maior le avem și noi. Dar ale lui Inochentie, trebuie să fie o revelație. Deacolo s'a făcut Pr. Dobra așa burduf de învățătură! Nu zău, On. Redacția, rugăm să nu mai continuați cu articolele Pr. S. Dobra simt adevărată primejdie națională. Citindu-le. Români uniți vor dispărea de pe pământ înainte de a putea face ortodoxi: vor muri cu toții... de răsi!

H. Arad. Ne-a înduioșat peste măsură supăra rea intempestivă a Pâr. Ciuhandu. În »Biserica Școlii» S. Sa se arată mălinit foarte. Mănios e! De ce, anume? Zice preacucerănia Sa, că de ani zile tot tună și fulgeră împotriva uniților și nimă nu-l ia în seamă. A scris cărți întregi cu blesteme uniata, a umplut sute de pagini de revistă cu acelea grozăvii — și lumea trece înainte; nimeni nu-l ia seamă și nimeni nu-i răspunde. Doar »Telefonul» nirii» dacă i-a sbârânit de câteva ori la ureche, ca a bondar, și atâta tot. — Mărturisim că situația e pe de tragică pe atât de comică. De ce naiba o fi lumă atât de ingrată și nepăsătoare? Explicația curentă știm și noi. Ci-că, vorba aia, cum e turcu așa și p-tolu. Pâr. C. adună din toate părțile, din cărți vechi și din reviste noi, frânturi de fraze și cioburi de întâmplări între care nu este altă legătură decât i-se par a fi împotriva uniților. Așa că monumentale sale lucrări par curioase colecții de zdrențe colorate care se adună cu trudă multă (și cu răutate și multă), dar altfel nu reprezintă nici o valoare. Ce noaștem, zic; această explicație. N-o iscălim însă să vedem lucrurile altfel P. C. scrie lucruri definitive perfecte din toate punctele de vedere. Nu mai e adăugat nici de îndreptat în ele nici un cuvânt care sunt urmează să fie așezate în muzeu spre a fi nică odihnă și spre admirația posterității. Așa că p-tinsa nepăsare a contemporanilor este pentru S. Sa omagiu mut și de mare preț. De altfel S. Sa poate avea, de pe acum chiar, și o altă satisfacție: trecut în istorie drept creator al unui nou gen literar care-i poartă numele. Toată lumea știe și recunoaște doar, că S. Sa scrie »ciuhandisme». Atâta nu-i ajuns!

Post vacant la P. T. T. Ni-se cere publicăm următoarele: Se comunică spre știri publică, că pentru ocuparea postului vacant de șef la oficiul poștal clasa IV *Bazna* (jud. Timișoara) retribuit cu: lei 1560 subvenție de întreținere, și lei 150 indemnizație de transport în lunile Iunie-Septemvrie, aceasta majorându-se la lei 910 în lunile Octombrie-Mai, în fiecare an. Candidații trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni: Garanție lei 30.000 (trei mii) Să aibă minimum 21 ani, să fie de origine etnică Română, să fie sănătos, să nu fi suferit pedepse penale, să aibă studiile minimum până la clase liceu sau civile, și să posedă examen profesional de poșta telegraf și telefon. Examen dela Cartea Funduară despre averea imobiliară Certificat de evaluare a Primăriei și o declarație a proprietarului imobilului după modelul nr. 1 mai jos, semnată de doi martori și notarul public, în baza căreia să se poată întabula în cartea în favorul Direcțiunei Generale P. T. T. București, până la suma de lei 30.000. Imobilitățile oferite în garanție trebuie să fie libere de orice sarcini. (Ipotecă, uzufruct, etc. — Condițiunile vor mai arăta ce ocupațiune au mai avut în trecut, când și unde, și motivul părăsirii

celei ocupațiuni; starea lor civilă, venituri sau averea ce posedă, personal sau soțul, făcând dovada averii cu act autenticat, iar femeile vor arăta și naționalitatea, cum și ocupațiunea soțului. Aspiranții vor înainta oficiului P. T. T. de reședință Blaj o cerere scrisă cu mână proprie, timbrată în regulă și însoțită de actele necesare până la data de 1 Septembrie 1938. — Dirigințele Oficiului Poștal de Reședință Blaj. ss. *Indescifrabil.*

AVIZ

Membrii asociației preoțești „Sf. Apostol Petru” sunt invitați la exercițiile spirituale anuale, cari se vor ținea la mănăstirea Obreja în zilele 30 August — 3 Septembrie.

Aviz școlar

Direcțiunea Școlii Normale de fete din Blaj aduce la cunoștință că începând cu anul școlar 1938/39 se va deschide și cl. III normală, — în care pot fi înscrise eleve absolvente de cl. II secundară (liceu, gimnaziu).

Internatul Școlii normale române-unite de învățatori, — Blaj

AVIZ

pentru primirea la Internatul școlii normale române unite de învățatori

Preaveneratul Consistor Arhiepiscopesc: cu ord. Nr. 638—1938 a fixat condițiunile de primire la Internatul școlii normale române-unite de învățatori precum urmează:

1. Taza pe anul școlar 1938—39 este de 8,500 lei, cari se vor plăti în 3 rate: 3,000 la înscriere, 3,000 la 8 Ianuarie, iar 2,500 la 1 Aprilie.

Bursierii plătesc 4,500 lei, din cari 3,000 la înscriere, iar 1,500 la 1 Ianuarie.

Sembursierii vor plăti 6,500 lei, la înscriere 3,000, la 8 Ianuarie 3000, iar la 1 Aprilie 500 lei.

Elevii cari intră pentru prima dată în Internat, vor mai plăti la înscriere o taxă de 100 lei pentru tăcămuri.

2. Nici un elev nu se va putea instala în Internat la începutul anului școlar, dacă nu va achita în ziua de primire rata I-a întreagă.

3. Toți elevii școlii vor fi interni. Externi pot fi numai elevii din localitate, cu aprobare specială din partea Preaveneratului Constator.

4. Trusoul necesar se compune din 1 saltea de paie sau de lână, 1 perină, 1 pătură groasă sau o plapomă, 4 cearceafuri (2 pentru saltea și 2 pentru pătură sau plapomă), 2 fețe de perină, 1 acoperitoare pentru pat, 5 cămeși, 5 perechi izmene, 2 cămeși de noapte, 4 ștergare, 2 șervete, 6 batiste, 4 perechi ciorapi, 2 perechi de ghete, 1 pereche pantofi de casă, o pereche pantaloni de baie de culoare închisă, perii de haine și de ghete, piaptăn și perie de dinți. Pe toate rufele și vestimentele cari se dau la spălat se va coase numărul ce se va indica din partea Rectoratului. Elevii din anul trecut vor avea numărul vechiu.

5. Toți elevii vor fi supuși aceluiaș regulament intern.

Blaj, 12 Iulie 1938.

RECTORATUL

Citiți și răspândiți

„UNIREA”

Școala Inferioară și Superioară de Menaj „Sf. TEREZA”

Cluj, strada Avram Iancu Nr. 58.

PROSPECT

Situată în strada Avram Iancu nr. 58 și cuprinsă în câteva edificii moderne cari din punct de vedere al igienei și al curățeniei pot servi drept exemplu multor institute similare, această școală pregătește și dă educația necesară viitoarelor gospodine, maestre sau profesoare în științele artei menajului

In acest scop școala cuprinde:

1. Un curs inferior, care durează 4 ani și care are de scop să desvoalte în viitoarele stăpâne de case, gustul și priceperea pentru conducerea casei și a familiei și să pregătească elevele pentru continuarea studiilor în secțiile de specialitate, care le dă dreptul de maestre la gradu I. școli de menaj și școli primare.

Cursul constă din studii teoretice și aplicațiuni practice în atelierele de: bucătărie, spălat, călcat, lucru de mână, țesut, și ornamentație.

2. Un an de practică sau cl. V pentru absolventele cursului inferior după care aceste pot continua gradu II. cl. VI, VII, VIII a liceului menajer.

Absolventele cursului inferior, a anului de practică, a cl. VI, VII, VIII se bucură de dreptul consfințit în decretul regal 2874 din 10 August 1937 prin care s'a decis ca, pentru numirea în posturile administrative de specialitate, dela institutele de stat, certificatul de absolvire al școlii urbane de gospodărie gradul I, este echivalent cu certificatul de absolvire a gimnaziului teoretic, iar diploma de absolvire a școlii urbane de gospodărie gradul II este echivalent cu bacalaureatul liceului teoretic.

3. Un curs normal de gospodărie, al cărui scop este formarea femeii pentru viață în a conduce cu demnitate, pricepere și cinste familia și căminul.

Absolventele acestui curs se bucură de dreptul de a funcționa ca profesoare de gospodărie la școlile secundare sau ca profesoare de științele menajului la școli de menaj.

Cursul durează 2 ani și constă deasemenea din studii teoretice și practice în ateliere.

Pentru întreținere, această școală dispune de un internat elegant, înzestrat cu tot utilajul și confortul necesar, în care se primesc în afară de elevele școlii, studențe și eleve ale celorlalte școli secundare din Cluj.

Toate elevele sunt interne și numai în mod excepțional se admit eleve externe, dacă părinții lor locuiesc în oraș.

Leșirea în oraș este reglementată, printr'un serviciu bine organizat.

Facultativ pentru eleve este luarea de ore de pian, cu profesorii școlii, taxa fiind două sute de lei lunar, cu dreptul de a exersa o oră pe zi și de două ori pe săptămână cu profesoara școlii. În fiecare lună se va examina rezultatul în fața direcțiunii. Tot facultativ este luarea de ore de limba franceză, germană, engleză și italiană.

La sfârșitul fiecărui an școlar se organizează expoziții practice pe ateliere expunându-se obiectele lucrate de elevele școlii.

Școala noastră a participat la diferite expoziții de specialitate fiind premiată în două rânduri cu medalia de aur.

Condițiuni de admitere:

La cursul inferior. — În clasa I-a, se primesc toate absolventele cursului primar. În cl. II-a se primesc eleve cari au promovat clasa I-a a unei școli cu caracter secundar. În cl. III-a eleve cari au promovat cl. II-a, a unei școli cu caracter secundar, eleve cari au făcut o școală de menaj rurală cu trei clase, precum și cele care au cursul complimentar complet. În cl. IV-a se primesc absolventele școlii profesionale gr. I și absolventele de curs inferior de liceu.

La cursul normal de gospodărie, se admit în anul I, bacalaureate, absolvente de liceu, liceu comercial și absolvente a școlilor normale de învățătoare cu diploma de capacitate.

Dacă numărul celor înscrise depășește numărul locurilor disponibile, se va da un examen de admitere.

Actele necesare înscrierii sunt: pentru cursul inferior: certificat de absolvire a cursului primar, certificat de naștere, botez, naționalitate și vaccinare, iar pentru cursul superior diploma de absolvire liceului, bacalaureat, sau diploma de absolvire școlii normale de învățătoare, certificat de naștere, naționalitate, botez și vaccinare.

De asemenea la intrarea în internat toate elevele vor prezenta un certificat medical prin care să se constate că nu există vre'un caz de boală molipsitoare în familie.

Uniforma școlii precum și cea de străjeră sunt obligatorii.

T A X E

Taxele au fost fixate după cum urmează: Pentru cursul inferior se plătește pentru întregul an, global suma de 9000 lei la clasele I. II și III, din care 1500 lei taxa școlară, iar la cl. IV-a, 10.000 lei din care 2000 lei taxa școlară. Elevele externe vor plăti o taxă școlară de 2000 lei. Achitarea taxelor se va face în patru rate.

La cursul superior se plătește pentru întregul an, o taxă globală de lei 12.000. Elevele externe achită o taxă școlară de 3000 lei. Achitarea taxelor se face de asemenea în patru rate.

Pentru uzarea vaselor se achită o taxă de 200 lei.

Înscrierile elevelor se fac la cancelaria școlii între 1 și 15 Septembrie.

Condițiunile detaliate și alte informațiuni se pot primi expediind o carte poștală pe adresa direcțiunii școlii.

Ținând seamă de importanța școlilor de menaj în viața socială de astăzi, îndrumarea tinerelor fete spre această ramură de învățământ constituie un imperativ al timpurilor noastre.

Costumul de străjeră obligatoriu, asemenea și taxa de 1000 Lei, la fiecare clasă pentru spăiatul rufelor.

Liceul de fete Român unit — Blaj

Nr. 1165—1938.

Aviz școlar

1. Inscrisura în oricare clasă a liceului se face în baza unei cereri, timbrată cu 8 Lei și 1 Leu aviație, înaintată Direcțiunii liceului cel mai târziu până la 31 August. Aceste cereri se scriu de părinții sau reprezentanții legali ai elevilor. Cererile netimbrate, precum și acelea care nu vor fi prezentate la timp, nu se vor lua în considerare.

Elevii care cer pentru întâia oară înscrierea în liceul nostru, vor alătura la cerere următoarele acte: a) extras de naștere dela matriculantul civil; b) act de botez dela preot; c) act de cetățenie; d) certificat de revaccinare; e) copia matricolă din anul premergător (certificat de studii).

Elevii care au urmat anul trecut la noi, vor alătura la cerere numai avizul școlar primit la sfârșitul anului. Repetentele încă sunt obligate să facă cereri de înscriere, având să plătească și o taxă specială de 500 Lei.

Fără documentele specificate mai sus, cererile de înscriere nu se iau în considerare.

2. În clasa I vor fi înscrise elevii care prezintă certificat de terminarea a celor 4 clase primare și la 1 Septembrie a anului curent au vârsta de cel puțin 10 ani împliniți și cel mult 13 ani. Inscrisura în această clasă atârână și dela rezultatul examenului de admitere, care se ține în localul școlii, în ziua de 6—7 Septembrie.

Examenul de admitere în cl. I constă din probe scrise la limba română și matematică, din materiile cl. IV primare. La limba română și examen oral. Taxa examenului 80 Lei.

3. Celelalte examene se țin în zilele următoare:

a) particulare, integrale și de diferență se țin dela 1—8 Septembrie.

b) admitere V-a la 6—7 Septembrie;

c) corigențele la 4—5 Septembrie.

În caz că, acest termen se schimbă, părinții vor fi avizați.

La toate aceste examene elevii se anunță în scris, cu cerere timbrată în regulă, până la 31 August.

4. Inscrisura definitivă și plățile taxelor se face în zilele de 7—8 Septembrie. Părinții sau reprezentanții autorizați ai elevilor sunt obligați să se prezinte personal cu elevii.

Taxele școlare sunt:

a) curs inferior, cl. I—IV: înscrierea 470 Lei, taxa de construcție 200 Lei, frecvența 1730 Lei. Inspectorat 50 Lei. Total 2450.

b) curs superior, cl. V—VIII: înscrierea 470 Lei, taxa de construcție 200 Lei, frecvența 1930 Lei. Inspectorat 50 Lei. Total 2650 Lei.

Taxele de înscriere, construcție și jumătate din taxa de frecvență se plătesc deodată, la înscriere. Rata II din frecvență se plătește cel mai târziu la 1 Februarie 1939.

Elevii de altă confesiune, minoritare, plătesc taxe duble.

Eventualele restanțe din anul școlar precedent, se plătesc înainte de înscriere. Fără achitarea integrală a restanțelor, înscrierea nu se face.

5. Toate elevii sunt obligați să aibă uniforma școlară, cu număr de ordine la braț. Elevii din cl. I sunt obligați să-și confecționeze uniforma după modelul dat de Direcțiunea Liceului în timp de o lună dela începerea cursurilor.

6. Pentru primirea în internat se face cerere specială, care se va adresa Preavena-

MITROPOLIA ROMANA UNITA — BLAJ

Nr. 5270—1938.

TABLOUL

catedrelor vacante dela școlile secundare române unite din BLAJ

Tipul școlii	Școala	Nr. de ordine al catedrei	Catedra	Observări
E.	Liceul român unit de băieți » Sf. Vasile Cel Mare »	7 9 10 12 17 21 22	L. Latină L. Franceză L. Franceză L. Germană Filosofie-Drept Fizico-chimice Fizico-chimice	
C.	Liceul de fete român unit	3 4 5 6	L. Română L. Latină L. Latină-Elină L. Franceză	
C.	Școala Normală română unită de învățători	4 11	L. Franceză Științele agricole Un post de învățător la școala de aplicație	
C.	Școala Normală română unită de învățătoare	1 8 13	Religia unită Matematici cu Fizico-chimice Țesut-Lucru de mână 1 post de învățătoare la Școala de aplicație	
C.	Liceul Comercial român unit de băieți	1 3 5 6 7 8	L. Română Geografie Istorie Științele comerciale Șt. naturale-fizico-chimice Științele juridico-economice Matematici	
C.	Liceul comercial român unit de fete	1 2 3 4 5 7 8	L. Română-Franceză L. Germană-Franceză Șt. comerciale Șt. comerciale Științele naturale-fizico-chimice Științele juridico-economice Matematici	
	Gimnaziul industrial român unit » Sf. Iosif »		Una catedră de profesor partea științifică Una catedră de profesor de materii teoretice de specialitate tehnică (lemn) Una catedră de profesor-măestru de lucrări practice (lăcătușerie) Un post de măestru suplinitor lăcătușerie	Salar de bază 1280 Lei Salar bază 1280 Lei Salar de bază 2000 Lei Salar brut 4350 Lei
	Școala urbană de gospodărie gr. I.		L. Română-Franceză Aritmetică-Șt. naturale-Fizico-chimice Științele menajului Țesut și ornamentație Spălat-călcăt Bucătărie Menaj	Post de ajut. de măestră Post de ajut. de măestră.

Candidații și candidatele doritori de a ocupa ca suplinitori catedrele de mai sus trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru profesorii și măestrii suplinitori, în legea învățământului secundar și să fie de religie română unită.

Concurenții la posturile dela școlile de aplicație vor avea să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 215 din legea învățământului normal-primar, și să fie de religie română unită. Concursul prevăzut de lege pentru ocuparea posturilor dela aplicație se va ține la Direcțiunile școlilor normale respective, la o dată ce se va anunța concurenților.

Cererile de numire, însoțite de toate actele justificative (calificație, numiri anterioare, certificate de serviciu, extras de naștere și botez), se vor înainta cel mai târziu până la 24 August a. c. Consistoriului Arhiepiscopesc din Blaj.

BLAJ, din ședința consistorială ținută la 3 August 1938.

1050 (1—1)

Dr. ALEXANDRU NICOLESCU
Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

tului Consistor Arhiepiscopesc în Blaj, până la 25 August. La această cerere se va alătura numai certificat medical că eleva este sănătoasă. Primirea în internat este condiționată de primirea în școală.

7. Părinții sau tutorii elevilor nu pot

angaja cvartire în oraș fără aprobarea Direcțiunii.

8. Cursurile încep în dimineața zilei de 9 Septembrie, după invocarea Sf. Spirit. Blaj, la 30 Iulie 1938.

DIRECȚIUNEA